

A nagy ritvik legenda

FILOZÓFIAI ÁTTEKINTÉS

írta

Sivaráma Szvámí

ELSŐ SZAKASZ - BEVEZETÉS	4
1.1 ELŐSZÓ.....	4
1.2 SZEMÉLYES VALLOMÁS.....	4
1.3 A MEGKÖZELÍTÉS.....	5
1.4 A JELEN DOLGOZAT CÉLJA.....	6
1.5 A TÁRGYALT HIÁNYOSSÁGOK ÉS TÉVTANOK.....	7
MÁSODIK RÉSZ	8
“APRÓ DOLOG: SZIGORÚ KÖVETÉS”	8
2.1 BEVEZETÉS.....	8
2.2 A BIZONYÍTÉK HIÁNYOS BEMUTATÁSA	10
2.3 CSÚSZTATÓ ÉRTELMEZÉS.....	11
2.4 A BROSÚRA CÍME.....	12
2.5 TELJES VISSZAVONULÁS.....	12
2.6 A GURUK KIJELÖLÉSE	13
2.7 A KÉPZÉS BEFEJEZÉSE	15
HARMADIK SZAKASZ.....	16
A KIJELÖLÉSI SZALAG	16
A KIJELÖLÉSI SZALAG	17
3.1 HIBÁS ÉRVEELÉS.....	20
3.2 AZ ÁTIRAT MÁSIK OLVASATA.....	22
3.3 RITVIK – ÚJ DEFINÍCIÓ	23
NEGYEDIK RÉSZ	24
TOVÁBBI IDEVONATKOZÓ ÉRVEK	24
4.1 MAHÁ-BHÁGAVATA GURU	25
4.2 TOVÁBBI GONDOLATOK A GURU KÉPESÍTÉSÉRŐL.....	26
4.3 TESTI JELENLÉT	29
4.4 DIVJA-DZSNYÁNA	33
ÖTÖDIK RÉSZ: ÖSSZEGZÉS.....	35
5.1 A TÖRTÉNELEM MEGHAMISÍTÁSA	35
5.2 JELLEMTELENSÉG	35
5.3 A SÁSZTRA MEGHAZUDTOLÁSA	36
5.4 A HAGYOMÁNY MEGHAZUDTOLÁSA	36
5.5 VÉGKÖVETKEZTETÉS.....	36

ELSŐ RÉSZ - BEVEZETÉS

1.1 ELŐSZÓ

Az utóbbi időben az ISKCON egyes tagjai úgy terjesztik a ritvik rendszert, mintha az lenne az "igazi" folytatása a tanítványi láncolatnak világegyházunkban. A *Vissza Prabhupadához* és *Az árulás* című publikációk eme tétel alátámasztására sorakoztatnak fel érveket. A bhakták részéről felmerült az igény az iránt, hogy az ISKCON vezetősége reagáljon erre a filozófiára, valamint az alapjukként hivatkozott gyanúsításokra és bizonyítékokra.

Ennek az igénynek a kielégítésére született a jelen dolgozat.

A válasz összeállításakor arra törekedtem, hogy ne legyen túl terjedelmes, a hamis filozófiát felesleges részletek mellőzésével cáfoljam meg, és hogy a tényeket részrehabilis nélkül tárjam az olvasó elé. Ugyanakkor igyekszem lehetőleg átfogó képet adni és a témára koncentrálni annak érdekében, hogy ne untassam az olvasót. Finoman kellett tehát egyensúlyoznom a meggyőző érvelés és a tömörség között. Remélem, sikerrel jártam.

A ritvikiek az ISKCON történetét úgy ábrázolják, hogy kiemelik belőle néhány rangidős bhakta ballépését, és ezt tetézik még a másokkal kapcsolatos megalapozatlan vádakkal és spekulációval. Irigységük arra sarkallja őket, hogy a mindent behálózó korrupció és a teljes hanyatlás képét tárják elénk, amelynek egyedüli ellenszere az ő gondolatrendszerük lehet. A jelen írás válasz azokra a filozófiai tévedésekre, amelyeken ez az elgondolás alapul. Végezetül röviden tárgyalni fogom azokat a történeteket és vádakat, amelyek ennek az új ideológiának alapot szolgáltatnak.

1.2 SZEMÉLYES VALLOMÁS

Mielőtt belevágnék, meg kell vallanom, hogy a vádak olvasása és megválaszolása igen tanulságos volt számomra. Ezt két fő okból emelem ki.

1) Teljesen nyilvánvaló, hogy léteznek olyan, máig megválaszolatlan kérdések, amelyekre egyházunk vezetésének felelnie kell. Ezek a következők: Mi történt Sríla Prabhupáda eltávozása után? Milyen félreértés vezette a GBC-t a zóna-ácsárja rendszer és az ácsárja-tanács kialakításához? Hogyan igazították helyre ezt a tévedést, és vajon sikerült-e egyáltalán? Mi az ISKCON álláspontja azzal kapcsolatban, hogy ki a guru: uttama, mahábhágavata, vagy lehet-e alacsonyabb képesítésű is, és ha igen, miért? Kivizsgálták-e azt az állítólagos összeesküvést, amelyet egyes bhakták azért szöttek volna, hogy félrevezessék az egyházat Sríla Prabhupáda végrendeletével kapcsolatban? Ezek rendkívül fontos kérdések, amelyeket a GBC testületének tisztáznia kell, és a válaszokat meg kell adnia az egyház tagjai számára.

2) Vezetőként az volt a benyomásom, hogy ezeket a kérdéseket már régen megválasztuk. Ez az én tudatlanságom jele. Ha a ritvik propaganda által megcélzott személyekkel beszélgetünk, nyilvánvalóvá lesz, hogy a válaszok sok bhaktához nem jutottak el. Világos tehát, hogy a GBC-nek a bhakták társadalmát közvetlenebb tájékoztatási csatornákon kell elérnie. A GBC nem elég egyértelműen közli álláspontját ezen ügyekkel kapcsolatban, ami zavarodottságot okoz, és teret ad a ritvikek és a hasonszőrűek számára félrevezető propagandájuk terjesztésére.

Meg kell jegyezmem, hogy a GBC megbízást adott egy könyv megírására, pontosan ezen témákkal kapcsolatban. Sajnálatos módon a könyv lassan készül, de ennek hiányában is kezelnie kell a vezetésnek a fenti ügyeket érintő félreértéseket.

E sorok írásakor abból indulok ki, hogy mindkét fél (a ritvikek és a nem-ritvikek) egyaránt igyekeznek Sríla Prabhupáda végrendeletét betölteni. Ugyanakkor az érvek végletesen ellentétesek. Nem látom módját annak, hogy ezeket egy filozófián belül össze lehetne békíteni, illetve ugyanazon egyházon belül gyakorolni lehetne. Következésképpen az egyik fajta gondolkodás biztosan hibás. Nyilvánvaló, hogy e tekintetben mi az álláspontom. A jelen dolgozat azt a célt szolgálja, hogy alátámasszam ezt az álláspontot.

Mínthogy a ritvikek bizonyítékainak jelentős része személyes jellegű, nekem is fel kell hoznom személyes hivatkozásokat. Ezzel nem csatározásokat akarok előidézni, hanem idevágó információkat kívánok közzétenni.

1.3 A MEGKÖZELÍTÉS

Kényszerítő szükségét éreztem annak, hogy válaszoljak a ritvik filozófusok jelentette kihívásra, de a feladatnak már a pusztá mérete lebírhatatlannak tűnt. Hogyan reagáljak meggyőzően a több száz oldalon sorakozó idézetekre, vádakra és filozófiára úgy, hogy ne merítsem ki az olvasót az információk özönével? A túl sok adat közlése önmagában hajlamossá teszi az olvasót az érvelés elfogadására. Ha hasonló terjedelemben válaszolok, az még gyengíthet is védekező helyzetemen.

Megközelítési módként tehát azt választottam, hogy elemzem a ritvikek első számú bizonyítékát, a *Válg Sríla Prabhupáda tanítványává* című brosúráját. Ennek során tárgyalom az ebben és más ritvik kiadványokban felsorakoztatott legfőbb érveket. Ily módon szeretném röviden, de átfogóan bemutatni és a megfelelő megvilágításba helyezni a ritvik elméletet és érvrendszert.

1.4 A JELEN DOLGOZAT CÉLJA

Remélem, az olvasó elégedett lesz ezzel a dolgozattal. Céлом egyszerű, és gondolatmenetem fő pontjait az alábbiakban összegzem:

- 1) Sríla Prabhupáda azt óhajtotta, hogy minden tanítványa képesített lelki tanítómesterré váljon az ő eltávózása után, és avasson tanítványokat annak érdekében, hogy terjedjen a Krisna-tudatos mozgalom.
- 2) Az így felavatottak Sríla Prabhupáda tanítványának a tanítványai lesznek; természetesen az avatás Ő Isteni Kegyelme és a tanítványi láncolat nevében történik.
- 3) Noha Sríla Prabhupáda szorgalmazta, hogy minden olyan tanítvány, aki szigorúan követi a Krisna-tudat gyakorlatát, guru minőségben tevékenykedjék, ám azok, akik még nem jutottak el az uttama-adhikári szintre, komoly szádhana és szolgálat végzése útján emelkedjenek fel ide, és így váljanak képessé arra, hogy tanítványaik részére az odaadó megvalósítás minden vonatkozását átadhassák.
- 4) A Sríla Prabhupáda eltávózását követő években félreértések alakultak ki azzal kapcsolatban, hogy mi volt Prabhupáda célja egyes személyek "kijelölésével".
- 5) Ezen felül néhány ISKCON-guru a feléje irányuló imádat és saját túlzásai áldozatává vált, és leesett.
- 6) Mégis, a parampará folytatásának elvei a hagyományoknak megfelelők maradnak. Ha egy gurun erőt vesz a gyengeség és leesik, akkor ő már nem a számpradájt képviselő guru. A parampará maga mindig tiszta marad.
- 7) A ritvik elmélet megkísérli a guru leesését ellensúlyozni azzal, hogy új folyamatot talál ki a parampará folytatására. Ezt azzal éri el, hogy Sríla Prabhupádát jelöli meg mindenki siksá- és diksá-gurujának, ezáltal gyakorlatilag véget vetve a tanítványi láncolatnak.
- 8) Ez az elmélet téves, és nem támasztja alá sem a filozófia, sem a hagyomány, sem Sríla Prabhupáda utasításai. Valójában ez arra irányuló kísérlet, hogy két, egymással össze nem függő gyakorlatot oldjon meg egyszerre: a rangidős bhakták szolgálatának megfelelő ellátása feletti örködést és a parampará folytatását.
- 9) Nem szabad tehát bedőlni a hamis propagandának, annak, hogy az egyének vagy akár testületek túlzásaira és helytelen viselkedésére megoldást szolgáltat a tanítványi hagyomány elutasítása és átugrása azzal, hogy mindenki Sríla Prabhupáda avatott tanítványa lesz.
- 10) Az efféle kihágásokat ki kell vizsgálni, el kell ítélni, és széles körben kommunikálni kell az egyházon belül. Ha követjük a vaisnava hagyományt, Sríla Prabhupáda elégedett lesz.

1.5 A TÁRGYALT HIÁNYOSSÁGOK ÉS TÉVTANOK

Az alábbiakban felsorolom a ritvikek azon fő érveit, amelyeket tanulmányom tárgyal. Ezek forrása elsősorban a *Válg Prabhupáda tanítványává* című kiadvány. További bizonyítékok és hivatkozások az *Árulás* és az *Élő guru* című kiadványokból származnak.

A ritvikek azt állítják:

- 1) Csak egy uttama-adhikári vagy mahá-bhágavata járhat el guruként.
- 2) Ezért Sríla Prabhupáda - eltávozása előtt - nem tekintette egyetlen tanítványát sem képesítettnek arra, hogy guru legyen és tanítványokat avasson.
- 3) Arra utasította a tanítványait, hogy ritvikként, azaz papként járjanak el az avatási szertartás során, dzsapázzanak az imaláncon, és az ő nevében adjanak lelki neveket az avatandóknak.
- 4) Az így felavatott tanítványok közvetlenül Sríla Prabhupáda tanítványai lesznek.
- 5) Noha testileg nincs jelen, Sríla Prabhupáda marad az avató lelki tanítómester mindaddig, amíg egy (önjelölt) mahá-bhágavata nem követi őt mint a parampará "következő" láncszeme.

Még sok filozófiai eltévelyedés lenne említendő, de nem sorolom fel és nem tárgyalom valamennyit. Az alább következő néhányat fogom csak tárgyalni, a fentiek cáfolatának céljából.

Ezek a további téveszmék az alábbiak:

- 6) Csak egy mahá-bhágavata tekinthető a parampará következő láncszemének.
 - 7) Ahhoz, hogy valaki diksát adjon, nem kell testileg jelen lennie (azaz már elhagyhatta ezt a világot).
 - 8) A guru kinevezése teljesen hibás eljárás.
 - 9) A divja-dzsnyána (transzcendentális tudás) kizárólag a szvarúpa szintig terjed, azt beleértve.
 - 10) Az utódnak bizonyítania kell a helyzetét.
- Ezen felül:

- 11) A ritvikek hiányos bizonyítékokat nyújtanak.
- 12) A “nagy összeesküvés” bizonyítása érdekében eltúloznak és összekevernek tényeket.

Követem a *Válg Sríla Prabhupáda tanítványává* gondolatmenetét, kitérek a hibás érvekre, amint azok felmerülnek, és a könyvecske által felhozott bizonyítékokat és logikát fogom felhasználni saját maga ellen. Sokkal hatásosabb, ha az egyik oldal által felhozott érvekről mutatjuk ki, hogy ellentétes következtetésre vezetnek, mint ha teljesen új érvelést alkalmaznánk a vitában.

A következőkben a fentebb (1.5 szakasz) bemutatott ritvik érvelés különböző hibáira (1-12.) fogom felhívni a figyelmet. Ezen felül, miután a vitapontok helyes megértését megalapoztam, idézni fogom a jelen dolgozatban 1-10-ig felsorolt fő pontokat, amelyek a “A jelen dolgozat célja” részben olvashatók (1.4 szakasz).

Sríla Prabhupáda gyakran használta azt a vitatechnikát, hogy egy gyenge ponthoz ragaszkodott. A logikai érvelés során, amennyiben egy pont védhetetlen, az egész érvelés megdől. Sok ilyen momentum található a ritvik ideológiában, melyek mindegyike önmagában elegendő lenne az egész gyakorlat elvetésére. Tételeik tarthatatlanságának érzékeltetése érdekében több ilyen pontra is rámutatok.

MÁSODIK RÉSZ

“APRÓ DOLOG: SZIGORÚ KÖVETÉS”

2.1 BEVEZETÉS

Hadd kezdjem az 1. számú tény idézésével. A *Válg...* brosúra az 1977. április 22-i beszélgetés idézésével kezdődik. A ritvikek azért idézik, mert szerintük:

1) Sríla Prabhupáda egyetértett azzal, hogy belátható időn belül egyetlen tanítványa sem lesz képesítve arra, hogy guruvá váljon, valamint

2) Sríla Prabhupáda számára kielégítő tisztulás és képzés a bhakták körében nem lesz lehetséges az ő eltávozásáig.

Ezzel ellentétben rá fogok mutatni arra, hogy:

1) Sríla Prabhupáda úgy tekintette, hogy a még szükséges képzés “apró dolog”.

2) Ha ez megtörténik, teljesen vissza fog vonulni (azaz mások lesznek a guruk).

3) Erre a változásra az ő utasítása alapján kerülhet sor (amit egy hónappal később ki is adott).

4) Valójában Prabhupáda fog kiválasztani vagy kijelölni egy bhaktát ácsárjának.

5) Az *Árulás...*-ban a ritvikek az idézetet egy ponton önkényesen megszakítják, éppen ott, ahol Prabhupáda azt magyarázza, mi a guru képesítése. Ez becsstelen eljárás.

A *Harmadik rész* a “Kinevezés” hangfelvétel leirata és elemzése. Ebből megállapítható, hogy a ritvikek tévedésben vannak, amikor a guru kijelölési folyamatát tagadják. Ezen felül az is látszik belőle, hogy érvelésüket hiányos bizonyítékokra alapozzák. (8. és 11. sz. hiányosság). Továbbá egy előzetes érvelés is van, amely kimutatja, hogy Sríla Prabhupáda igenis képesítettnek tekintette tanítványait arra, hogy guruk legyenek és avassanak, noha nem feltétlenül uttama-adhikárik (1. és 2. sz. hiányosság). Nézzük, mit mond Sríla Prabhupáda:

S. PRABHUPÁDA:....Guru leszel, de mindenekelőtt képesítve kell, hogy legyél. Aztán lehetsz.... Mi a haszna, ha gazember gurukat gyártunk?

BHAKTA: Nos, én tanulmányoztam magamat és az összes tanítványodat, és világos tény, hogy mind feltételekhez kötött lelkek vagyunk, tehát nem lehetünk guruk. Talán majd egyszer lehetséges lesz...

S. PRABHUPÁDA: Hm

BHAKTA: ...de nem most.

S. PRABHUPÁDA: Igen. Kiválasztok majd néhány gurut. Ki fogom jelenteni: “Mostantól ácsárja vagy. Felhatalmazást kapsz.” Nagyon várom már ezt. Mind ácsárják lesztek, és én teljesen visszavonulok. De a képzést előbb be kell fejezni.

BHAKTA: A tisztulási folyamatnak meg kell lennie.

S. PRABHUPÁDA: Igen, meg kell lennie. Caitanya Maháprabhu így akarja: *ámára ádzsnyája guru hanyá* [Cc. Madhya 7. 128.], légy lelki tanítómester. De légy rá képesítve. Apró dolog, de a legfontosabb: a szigorú követés...

BHAKTA: Nem elég a mechanikus, “gumibélyegzővel” történő kijelölés.

S. PRABHUPÁDA: Az nem célravezető. Csalhatsz, de nem érsz vele célt... Ragaszkodjatok az elveinkhez, és figyeljete oda, hogy a GBC legyen nagyon éber. Akkor minden jól fog menni, még ha nem is vagyok jelen. Így csináljátok, ez a kérésem. Ami keveset tanítottam nektek, azt kövessétek, és akkor senkinek nem lesz gondja. Májá nem fog megérinteni titeket. Krisna ellátott minket, nem lesz hiányotok pénzben. Nyomtassatok könyveket és adjátok el. Mindenetek megvan. Az egész világon mindenhol van menedéketek. Van jövedelmünk is. Ragaszkodjatok az elvekhez, kövessétek azokat... Még ha hirtelen meg is halok, akkor is képesek lesztek folytatni. Ez minden. Ezt akarom. Vigyétek szépen az ügyeket, és haladjon a mozgalom előre. Szépen rendezzék el. Ne hátráljatok meg. Legyetek óvatosak; *ápani ácsari prabhu dzsívéré sikhája*.

A következő három érv megmutatja, hogy a ritvikék hogyan hamisítanak és csalnak a bizonyítékok idézésében és a megközelítésükben.

2.2 A BIZONYÍTÉK HIÁNYOS BEMUTATÁSA

Az első dolog, amire rá kívánok mutatni, az, hogy ezt az idézetet miként csonkítják meg az *Árulás...* brosrában. Az után, hogy a bhakta azt mondja: “A tisztulási folyamatnak meg kell lennie”, Sríla Prabhupáda rákövetkező kijelentését kihagyják.

Vajon miért? Talán nem fontos?

Dehogynem. Éppen hogy az érvelés lényege.

Mi is az a képzés?

A válasz: “...Apró dolog: szigorú követés...”.

Sríla Prabhupáda nem azt állítja ezzel, hogy áthidalhatatlan szakadék lenne a jelen és a képesítettség időpontja között. Csak egy “apró dolog”: a bhaktáknak “szigorú követők”-nek kell lenniük. Szó sincs arról, hogy uttama-adhikárává kell válniuk (ami igazán nem “apró dolog”). Csak szigorúan követniük kell Prabhupáda utasításait.

Az olvasó nyilván felismeri, hogy ennek a beszélgetésnek a megcsonkított idézése a témát teljesen más megvilágításba helyezi. Ez felveti az *Árulás* broszúra tisztességességének kérdését. A bizonyítékok illetően pontatlan idézése nem ismeretlen más ritvik kiadványokban sem, és valójában az egész elméletük ezen alapul: az igazságnak egy előre eldöntött cél érdekében való megcsonkításán.

2.3 CSÚSZTATÓ ÉRTELMEZÉS

Azután: vajon mit ért Sríla Prabhupáda azon, amikor azt mondja “Hm”, válaszul a bhakta első kijelentésére?

Meg sem próbálok egy ilyen tagolatlan szóba értelmet belemagyarázni. Az *Árulás* ezt zárójelben úgy értelmezi, mint “egyetértést”.

De biztos, hogy ez így van? A következő szövegrészt, ami “Igen”-nel kezdődik, összekapcsolhatjuk a bhakták felvetésével, amely szerint jelenleg még senki nem képesített guru. Nyelvtanilag azonban a rákövetkező mondatlall kapcsolódik össze, amely nem a bhaktáknak adott megerősítő válasz, hanem Sríla Prabhupáda víziója arról, hogy a kiképzés befejeztével egyes bhaktáknak azt az utasítást adja majd, hogy legyenek guruk.

Ezt azért emelem ki, mivel – helyzetétől függetlenül – egy bhakta mindig feltételekhez kötött léleknek tekinti magát. (Felmerül a kétely annak az állításnak az értelmességével kapcsolatban, hogy ez a bhakta “megvizsgálta” Prabhupáda valamennyi tanítványát, és mindet feltételekhez kötöttek találta. Ez általában nem egy vaisnava hozzáállása. De Sríla Prabhupáda nem fűzött megjegyzést ehhez az állításhoz se így, se úgy).

A “Hm” azt jelzi, hogy ő megtette a maga megfigyelését, ami azonban meghaladhatja az egyszerű bhakta szintjét. Nem jelenti feltétlenül azt, hogy egyetért azzal a kijelentéssel, hogy valamennyi tanítványa feltételekhez kötött lélek. Pusztán az a tény, hogy Sríla Prabhupáda a képzést “apró dolog”-nak nevezi, azt jelzi, hogy a bhakták nem állnak annyira messze a céljuktól, mint gondolnák. Az *Árulás* a következő párbeszédet idézi:

S. PRABHUPÁDA: Mind tiszta bhakták vagytok, mert nincs más vágyatok.

BHAKTA: Mégis, nagyon kezdők vagyunk.

Érdekes módon, ezt az idézetet arra hozzák bizonyítéku az *Árulásban*, hogy a bhakták még kezdők voltak 1977 októberében, tehát hogyan is válhattak volna képzett gurukká később? Ez is megkérdőjelezhető elemzési megközelítés.

Az *Árulás* azt a kényelmes megoldást választja, hogy elveti a guru véleményét a tanítványával szemben. A tanítvány véleménye hasonló az áprilisi beszélgetéshez, és az alázat természetes kifejezése. Hozzá kell azt is tennünk, hogy 1977. október 8-án Sríla Prabhupáda a halálos ágyán fekszik, és vágyik teste elhagyására. A bhakták azért használják a missziója folytatására való képesítetlenség érvét, hogy őt az ebben a világban való maradásra bírják.

Ha ellentmondó állításokkal találkozunk, vajon egy tanítvány kinek a verzióját fogadja el: a gurujáét vagy az istentestvéréét?

Itt megint tetten érhetjük a ritviket, hogy részrehajlóan idézik Prabhupádát, minden szót kihasználva messzemenő következtetések levonására, saját céljuk érdekében. Ez mutatja, hogy a vita kedvéért megszegik a bhakta-etikett szabályait.

2.4 A BROSÚRA CÍME

Az efféle ellentmondások listája terjedelmes. A legszembetűnőbb azonban éppen a cím: *Válj Sríla Prabhupáda tanítványává*.

Mire utal ez?

Arra, hogy most még nem vagy a tanítványa.

A valóság ezzel szemben az, hogy már mindenki Sríla Prabhupáda siksa-tanítványa. Prabhupáda szerint:

“Nincs különbség a menedéket adó Legfelsőbb Úr, valamint az avató és az oktató lelki tanítómester között. Aki ostobán különbséget tesz közöttük, az sértést követ el az odaadó szolgálat során.”(Cc. Ádi 1.47).

Ha felismerik a Sríla Prabhupáda könyvein és utasításain keresztül hozzáférhető siksjának hasznát, a jövő nemzedékeinek bhaktái megnyugodhatnak abban, hogy az ő tanítványai.

A *Válj Sríla Prabhupáda tanítványává* kényelmesen átlép ezen a transzcendentális kapcsolaton, és árvaságot sugallva arra próbálja meg rávenni az olvasót, hogy tiltott módon legyen követő.

2.5 TELJES VISSZAVONULÁS

Ezután Sríla Prabhupáda azt mondja: “Kiválasztok majd néhány gurut. Ki fogom jelteni: ‘Mostantól ácsárja vagy. Felhatalmazást kapsz.’ Nagyon várom már ezt. Mind ácsárják lesztek, és én teljesen visszavonulok. De a képzést előbb be kell fejezni.”

Most három kifejezésre fogok összpontosítani: “ki fogok választani gurukat”, “teljesen visszavonulok” és “a képzést be kell fejezni”.

Mire utal a ‘teljes visszavonulás’?

A fent idézett beszélgetést megelőzte, hogy Sríla Prabhupáda panaszkodott egyes tanítványaira, akik idő előtt akarták elfogadni a guru helyzetét Németországban. (Az egyikük, aki korábban ISKCON-guru volt, most nagy ritvik propagandista). Sríla Prabhupáda kijelenti, hogy teljesen vissza fog vonulni mint guru, de “...a képzést előbb be kell fejezni.”

Sríla Prabhupádának a teljes visszavonulásra vonatkozó szavai azt is jelentik, hogy megengedi “kiképzett” tanítványainak, hogy az ő szerepében tevékenykedjenek.

Milyen szerepben?

Abban, amire a korábban említett tanítványai hajlottak. Prabhupáda kijelentése szó szerint azt jelenti, hogy mások lesznek a guruk. Nemcsak síksá- vagy ritvik-guruk, hanem díksá-guruk is. Máskülönben hogyan lenne a visszavonulása “teljes”? Ha valaki azzal az érvel áll elő, hogy az aktív szereplő a ritvik, és Sríla Prabhupáda a passzív avató, akkor a visszavonulás még nem teljes, mivel Prabhupáda még részt vesz a folyamatban. Sríla Prabhupáda tehát jelzi, hogy amikor a bhakták készek arra, hogy guruként cselekedjenek, ő teljesen vissza fog vonulni.

Sríla Prabhupáda teljes visszavonulása szomorúan cseng, mintegy előre jelzi, ami történni fog, különösen ha figyelembe vesszük, milyen gyakran szerepel idézeteiben, hogy a tanítvány nem avat a guruja jelenlétében.

“...Az az etikett, hogy a lelki tanítómester jelenlétében nem fogadunk el tanítványt.” (1971. március 24.).

“A lelki tanítómester távozása után következik be ez a stádium, de most még várj.” (1974. október 1.)

Tehát a “teljes visszavonulás” azt jelenti, hogy abbahagyja az avatást, és másokat enged avatni.

2.6 GURUK KIJEJELŐLÉSE

A következő kifejezés: “ki fogok választani gurukat”.

Sríla Prabhupáda már korábban is és ezt követően is tett ilyen kijelentéseket.

“Lehet, hogy kinevezést fogok alkalmazni” (1976. április 6.) “Ki fogok választani közületek egyeseket.” (1977. május 28.)

Ezeknek az a jelentősége, hogy éppen ellentétesek azzal a hangsúlyos ritmikus nézetrel, hogy gurut nem lehet kijelölni. Ám Prabhupáda éppen azt mondja, hogy ki fog jelölni gurukat, ácsárját. “Ácsárja leszel”. A “felhatalmazást kapsz” pedig azt jelenti, hogy képesítve leszel rá.

De akkor mit jelent az a másik kijelentés, hogy nem lehet csak úgy “gumbélyegzővel” kijelölni egy gurut? Itt két teljesen különböző dolog keveredik össze.

1) Olyan személy guruként való felhatalmazása, akinek nincs ilyen képesítése - ez a “gumbélyegzés”. Felcímkezzük valamit, ami nem felel meg ennek a címkeének. Az ilyen erőfeszítés nem lesz eredményes.

2) El kell ismerni a “szigorúan követő” vaisnava alapvető képesítését, ugyanakkor engedélyt kell kapnia arra, hogy guruként működjön a Krisna-tudatos mozgalomban. Az ilyen kinevezésre szükség van, mert Sríla Prabhupáda azt mondja: “Ez egy formáság, mivel az én jelenlétemben nem illik gurunak lenni, csak az én nevemben. Az én utasításomra, *ámára ádzsnyája guru hanyá*, ténylegesen guru lesz valaki, de az én előírásom szerint.”

Milyen körülmények között van szükség erre a formalításra? 1) Sríla Prabhupáda jelenléte esetén, az etiketre tekintettel; valamint 2) távollétében a GBC-nek figyelembe kell vennie az intézményi szempontokat. Képesítése alapján lehet már valaki guru, de utasításra van szüksége, hogy cselekedhessék. “Guru leszel.” Ez a kinevezés.

A mesterséges címke és a formális elismerés két különböző dolog. Az elsőt el kell utasítanunk, de ez nem jelenti azt, hogy a másodikra nincs szükség.

A guru kinevezésével kapcsolatos másik félreértés a következő:

Az *Árulás* a Sríla Prabhupáda 1976. augusztus 15-i reggeli sétáján mondottak alapján érvel a kinevezés témájában. Ebben a történelmi jelentőségű beszélgetésben Prabhupáda a Gaudíja Matha hanyatlásáról így beszél: “...Guru Mahárádzsa soha nem mondta, hogy ez az ember legyen a következő ácsárja...” és: “...ha akarta volna, akkor kijelölt volna egy ácsárját, akkor miért nem tette?”

Sríla Prabhupáda nem azt mondja, hogy nem lehet ácsárját kijelölni. Valójában éppen azt mondja, hogy Bhaktisziddhanta Szaraszvatí Thákura kiválaszthatott volna egy ácsárját, de nem tette. Vajon miért? “Valójában az

istentestvéreim között nincs, aki képesített lenne arra, hogy ácsárja legyen.” (1974. április 28.) Mire számított? Arra, hogy ha valaki képesített lesz, a megfelelő időben kiemelkedik majd egy, a GBC által vezetett gaudíja-mathából.

Prabhupáda azon kijelentése, hogy: “Ki fogok választani néhány gurut. Azt fogom mondani: ‘mostantól ácsárja vagy’”, nem mond ellent a most idézettnek. Soha nem állította azt, hogy egy gurut vagy ácsárját nem lehet kiválasztani vagy kijelölni. Ehhez azonban megfelelően képesített emberek szükségesek, akik már tudnak ilyen minőségben működni, és nem lehet felcímkezni olyanokat, akiknek a “kiképzése még nem fejeződött be”. “Az önjelölt guru nem lehet guru. Kell, hogy egy hiteles guru felhatalmazza, akkor guru.” (1972. október 31.)

Itt ismét megerősítem, hogy amennyiben képesített, igenis ki lehet jelölni egy gurut vagy ácsárját.¹

2.7 A KÉPZÉS BEFEJEZÉSE

A harmadik mondat: “A képzést be kell fejezni.”

Ezután Sríla Prabhupáda kijelenti, hogy a képesítés “apró dolog: a szigorú követés”. Ezt érthetjük általánosságban is, minden bhaktára vonatkoztatva, de azokra is, akiket Sríla Prabhupáda ki akar jelölni ácsárjának. Bárhogyan is, az “apró dolog” azt jelzi, hogy a kiképzés befejezése nem valami hatalmas feladat, ami Sríla Prabhupáda szerint évtizedekig tartana. És nem hagyott kétséget afelől, mi is ez az “apró dolog”: csak szigorúan követni kell az ő utasításait, és mindazt, amit tanított.

A következő napokban Sríla Prabhupáda a beszélgetések során megismételte ezt a véleményét.

“... Tehát [azt gondolod magadról], ‘nem vagyok guru’. Hát nem tudom. Hogyan válhatsz azzá? Emiatt ne nyugtalankodj, *jára dēkha tārē kaha krisna-upadēsa* [Cc. Madhya 7.128.]: egyszerűen csak ismételd, amit Krisna mondott, és guruvá válsz. Ez minden, bárki meg tudja csinálni...” (1977. április 23.)

“... Guru leszel. A mi küldetésünk az, hogy igazi gurukat kreáljunk, nem zsonglőröket. Az igazi guru pedig az, aki Krisna nevében beszél. Erre van szükség. Nagyon egyszerű... Mi akkor a nehézség? Miért nem csinálod?” (1977. április 24.)

¹ Hogyan bíznak meg gurukat az ISKCON-ban? Különböző megvalósítású gurukat lehet megbízni, azzal a feltétellel, hogy szigorú követőnek kell lenni. Aztán hogy közülük ki az uttama, kiderül abból, hogy ki az önragyogó.

Srīla Prabhupáda még számos alkalommal beszélt az “apró dolog”-ról.

“Ne tégy semmit hozzá, ne változtass rajta, akkor guruvá válsz. Nagyon egyszerű.” (1977. május 11.)

“...válj guruvá. Sürgősen szükség van rá ... nagyon egyszerű”. (1977. május 12.)

Mi is tehát az az “apró dolog”, “egyszerű dolog”, ami “nagyon könnyű”? Megismételni, amit Krisna mondott, és – ezt már én teszem hozzá – irányítani a társadalmat az Ő vágya szerint. Akkor guruvá válsz.

Ebből a kijelentésből – “a képzést be kell fejezni” – kiderül: Srīla Prabhupáda látta, hogy még nem teljes a bhakták képesíttettsége. Felmerül a kérdés, hogy sikerült-e befejeznie a kiképzést, akár az eltávozása előtt, akár utána. Amennyiben nem fejezte be munkáját a bolygóról való eltávozása előtt, akkor valaki másnak kellett ezt megtennie. Ám ez most nem fontos az érvelésünk szempontjából. Ha azonban még a jelenlétében befejeződött a képzés, akkor ezt Srīla Prabhupáda kellett, hogy jelezze: “Kiválasztok majd néhány gurut” – mondta, illetve ki is nevezett gurukat.

Nézetem szerint - amit a következőkben majd kifejtek - Srīla Prabhupáda befejezte a kiképzést, legalábbis az ő számára elfogadható módon, és ki is jelölt gurukat. A kiképzést élete utolsó hónapjaiban a legközvetlenebb tanítványaival való szoros társulás jelentette, melynek során egyfelől először adott számukra felhatalmazást kezdeményező lépésekre az etikettnek megfelelően, továbbá eltávozásának végső próbája is a kiképzés része volt.

Ennek igazolása egyedül az ún. “Kijelölési szalag” elemzése útján lehetséges. Ebből kiderül Srīla Prabhupáda útmutatása arra vonatkozóan, hogyan kell a guru szerepkörét felvenni, valamint végső utasítása a feladat vállalására.

HARMADIK RÉSZ

A KIJELÖLÉSI SZALAG

Ez a rész rámutat a ritvik érvelés 2., 3. és 4. állításának hibáira. (ld. 1.5 A TÁRGYALT HIÁNYOSSÁGOK ÉS TÉVTANOK)

Ezek az állítások a következők:

- 1) Srīla Prabhupáda nem tekintette egyetlen tanítványát sem képesítettnek arra, hogy eltávozásakor guru legyen és avatást adjon.
- 2) Arra utasította tanítványait, hogy ritvikekként, azaz papokként

működjenek az avatási szertartáson, dzsapázzanak a láncokon, és az ő nevében adjanak neveket.

- 3) Az így felavatott bhakták közvetlenül Sríla Prabhupáda tanítványai lesznek.

Már eddig is elég sok szót vesztegettem egy viszonylag egyértelmű idézetre. És bár rövidegre akartam törekedni, mégis részletesen elemeznem kell az 1977. május 28-i “Kijelölési szalagot”, mert szorosan kapcsolódik a terítéken lévő témához.

A KIJELÖLÉSI SZALAG [Teljes átirat – 1977. május 28.]

SATSVARUPA DAS GOSWAMI: Sríla Prabhupáda, a GBC valamennyi tagjának megbízásából jöttünk, hogy néhány kérdést feltegyünk neked. Mi az eredeti GBC tagjai vagyunk, akiket elsőként jelöltél ki. Első kérdésünk a GBC-tagokra vonatkozik. Szeretnénk tudni, meddig legyenek hivatalban.

SRÍLA PRABHUPÁDA: Maradjanak ... véglegesen.

TAMAL KRISNA GOSWAMI: Maradjanak véglegesen.

S. PRABHUPÁDA: A kijelölt emberek beváltak, tehát nem szabad leváltani őket. Ha lesznek még alkalmas emberek, akkor azokkal ki kell egészíteni. Javasolni fogom, hogy Vasudeva legyen tagja a GBC-nek.

TKG: Vasudeva [eredeti neve] Deoji Punja. Ő az alapítója a mi... ő építi a templomot Fidszin.

S. PRABHUPÁDA: Hány GBC van?

TKG: Huszonhárom.

S. PRABHUPÁDA: Egészítsétek ki vele. A GBC ne változzon.

SDG: Mi legyen, ha a mostani tagok közül elmegy valaki? Elmegy vagy...

S. PRABHUPÁDA: Akkor mást kell választani a helyére.

SDG: A jelenlegi GBC szavazataival. [Csend] A következő kérdésünk a jövőbeli avatásokra vonatkozik, különösen arra az időre, amikor már nem lesz velünk. Szeretnénk tudni, hogyan történjen az első és a második avatás.

S. PRABHUPÁDA: Igen. Ajánlani fogok közületek ... ha ez rendezve van, ki fogok jelölni közületek eljáró ácsárját.

TKG: Ezt hívják ritvik ácsárjának?

S. PRABHUPÁDA: Ritvik. Igen.

SDG: Akkor mi a viszonya az avatást adó személynek...

S. PRABHUPÁDA: Ő a guru. Ő a guru.

SDG: De a te nevedben.

S. PRABHUPÁDA: Igen, ez a formalitás. Mivel az én jelenlétemben nem válhat senki guruvá, csak az én nevemben. Az én utasításomra, *ámára ádzsnyája guru hanyá*, ő ténylegesen guru. De az én utasításomra.

SDG: Akkor őket is a te tanítványodnak kell tekinteni?

S. PRABHUPÁDA: Igen, ők tanítványok, de vedd figyelembe, ki...

TKG: Nem, nem. Azt kérdezi, hogy ezek a ritvik ácsárják, akik eljárnak, diksát adnak, az ő... azok a személyek, akiknek diksát adnak, kinek a tanítványai?

S. PRABHUPÁDA: Az ő tanítványai.

TKG: Az ő tanítványai.

S. PRABHUPÁDA: Aki avat, azé. Tehát unoka-tanítványok.

TKG: [Félre] Menjünk tovább.

SDG: Aztán van egy kérdésünk arról...

S. PRABHUPÁDA: Ha utasítalak, hogy légy guru, akkor rendes guru leszel, ez minden. Az avatott pedig az én tanítványom tanítványa lesz. Érthető?

SDG: Aztán van egy kérdésünk a BBT-ről. Jelenleg semmilyen fordítást nem lehet kiadni anélkül, hogy te ne látnád és ne hagynád jóvá. Az a kérdés, hogyan történjen a kiadás a jövőben, amikor már nem tudod megnézni. Például hallottunk olyan javaslatot, hogy a Padma Puránát vagy a Sat-szandarbhát ki kellene adni, de mi lesz a rendszere a paramparáról való gondoskodásnak, ha te személyesen nem fogod már látni ezeket a fordításokat?

S. PRABHUPÁDA: Szakszerűen meg kell vizsgálni.

TKG: Más szóval, nincs olyan elv, hogy a BBT csak olyan munkákat adhat ki, amelyeket te fordítottál és amelyeket a BBT már kiadott. Ha lesz arra

érdemes fordítás, amelynek hiteles védikus alapja van, ha megfelelően készült, a BBT kiadhatja?

S. PRABHUPÁDA: Már most is így történik, például a hindi fordítás esetében. Mint a hindivel, ezt már csináljuk. És más nyelveken is. Ha megfelelően fordították, ki lehet adni.

TKG: Akkor is, ha te még nem fordítottad le.

S. PRABHUPÁDA: Nem, nem, az elv az, hogy az én fordításomat és más személyek hindi vagy más nyelvű fordítását kiadjuk. Hasonlóképp ki lehet adni azt, amit valaki megfelelően fordított. [Szünet] De nem hiszem, hogy a mi tanítványaink közül olyan sokan tudnának megfelelően fordítani.

RAMESVARA SWAMI: Senki! Nem akarunk semmit kiadni, ha nem tökéletes. Hiszen te a legmagasabb mércét állítottad a BBT elé. A BBT a legmagasabb színvonalat jelenti mostanában a világon.

S. PRABHUPÁDA: Ez a gond.

KIRTANANANDA SWAMI: Ezért azt gondoljuk, hogy nem hagyatsz itt minket a közeljövőben.

S. PRABHUPÁDA: Nem akarom, de kötelességem.

KS: Ha te nem akarsz, Krisna sem akarhatja. [Szünet]

S. PRABHUPÁDA: Az önmegvalósított léleknek muszáj engedelmeskednie. Ha csak utánozzuk A-t, B-t, C-t, D-t, az nem segít. A magyarázataimat azért szeretik az emberek, mert gyakorlati tapasztalatokat mutatnak be. – A számban van? [A kérdést ahhoz intézi, aki, úgy tűnik, ügyetlenül adja be a gyógyszert.]

BHAKTA: Bocsánat.

S. PRABHUPÁDA: Milyen finom gyógyszer! [Nevetés] De be kell venni a szájba, csak akkor hat. [Nevetés] Nem is fontos, legyen inkább három mérföldnyire tőlem! [Nevetés] – A fordításunk legyen [érthetetlen szó]. Ez nem közönséges dolog. Nem tudod csinálni, ha nem vagy teljesen önmegvalósított... nem elég csak a szavakat lefordítani.

BHAKTA: Nem a tudományos műveltségtől függ.

S. PRABHUPÁDA: Caitanya Maháprabhu azt mondja, *ámára ádzsnyája*

guru hanyá. Aki meg tudja érteni Caitanya Maháprabhu utasítását, az lehet guru. Vagy aki megérti a guruja parancsát, ugyanabból a paramparából, az lehet guru. Úgyhogy ki fogok jelölni közületek néhányat.

SAG: Ezek voltak a kérdéseink...

S. PRABHUPÁDA: Tehát szó sem lehet a GBC megváltoztatásáról, viszont ha valaki alkalmas, a testület beválaszthatja őt.

KG: És ha valaki leesik, mint a múltban egyes GBC-tagok?

SRÍLA PRABHUPÁDA: Azt le kell cserélni.

TKG: Le kell cserélni, de csak ha súlyos leesésről van szó, nem valami kisebb hibáról.

S. PRABHUPÁDA: Mindegyiknek ideális ácsárjának kell lennie... Kezdetben az volt a cél, hogy egyáltalán működjünk, de most már óvatosságnak kell lenni. Aki eltér, azt le kell cserélni.

TKG: Sríla Prabhupáda, kint várakozik egy kirtan-csapat, bejöhetnek?

S. PRABHUPÁDA: Hmm.

TKG: Köszönöm, Sríla Prabhupáda.

3.1 HIBÁS ÉRVELÉS

Sríla Prabhupáda a guruvá válás kritériumaként azt jelölte meg, hogy az illető “szigorú követő” legyen, amit “apró dolog”-nak nevez. Valamint kijelentette, hogy amint “befejeződik a képzés”, “ki fog jelölni néhány gurut.” Május 28-án meghatározta, milyen eljárás szerint kell folytatni tanítványainak a paramparát az ő eltávazása után. Július 8-án ki is jelölt tizenegy személyt. A vita arról szól, hogy mire jelölte ki őket?

A *Válg*... irat nagyon gyenge nyelvtani érveket hoz fel annak alátámasztására, hogy Prabhupáda ritvikeket jelölt ki. A következőkben rámutatok ezen érvek hibáira, és bemutatom az én egyszerű megértésemet Sríla Prabhupáda kijelentéseivel kapcsolatban.

A *Válg*... irat hibái – 3. tény – a következők:

1) A *Válg*... kijelenti (“a ritvikek által avatott személyek”) hogy a ritvikek avatók, majd a következő bekezdésben azt állítja (“a guru ad avatást,

nem a ritvik”) hogy a guru adja az avatást. Ez nyilvánvaló ellentmondás és zavar forrása, amint azt a következőkben megvilágítjuk.

2) Komoly zavar látszik a tekintetben, hogy az avatottak kinek a tanítványai. Ez nem meglepő, hiszen, amint azt fentebb láthattuk, maga a *Válj...* is össze van zavarodva, hogy ki is avat. A zavart csak fokozza, hogy elismétli, a ritvik attól ritvik, hogy nincs tanítványa. Dehát éppen erről szól a vita, tehát a zavart a körkörös érvelés csak fokozza, hiszen azzal próbál bizonyítani, amit bizonyítani akar.

3) A *Válj...* azt a mondatot: “Igen, ők tanítványok” úgy értelmezi, hogy Prabhupáda a saját tanítványaiként utal rájuk. De Ő Isteni Kegyelme éppen azért, hogy egyértelművé tegye a dolgot, felveti: “figyelembe kell venni, ki...”. Vagyis a ritvikek nem a teljes kijelentést vizsgálják.

4) A *Válj...* hamisan állítja, hogy Prabhupáda ritvikeket jelölt ki. Ezt a szót Prabhupáda csak egyszer alkalmazta. Először az ‘eljáró ácsárja’ kifejezést használta, ezt követően pedig mindig mindig gururól beszélt. Soha többet nem mondta ki a ‘ritvik’ szót, soha. Csak a ‘guru’ szót használta.

5) Az az állítás, mely szerint semmi jele annak, hogy a ritvikekből guruk lesznek, teljesen valótlan. Prabhupáda egyértelműen kijelenti, hogy a jelenlétében nem lehet senki guru, csak eljárhatnak az ő nevében. Majd az eltávozás után válhatnak valódi guruvá, amint azt már korábban is sokszor kijelentette.

6) Ezután a *Válj...* azzal az érveléssel áll elő, hogy a rendes guruvá válás egy külön folyamat. Prabhupáda azonban semmi ilyesmit nem mondott. Ugyanebben a beszélgetésben szól arról, hogy amikor kiadja az utasítást, a rendszer beindul: az ő nevében eljárók rendes guruvá válnak.

7) A *Válj...* azt állítja, hogy Prabhupáda soha nem adta ki ezt az utasítást. De igenis kiadta. Július 8-án Prabhupáda megadta azoknak a listáját, akiket kiválasztott. A folyamat teljesen világos volt: először az ő nevében járnak el, majd rendes guruk lesznek.

8) Az ‘övé’ szónak olyan értelmezése, hogy az Prabhupáda tanítványát jelenti, voltaképpen a szó közvetett értelmének az elfogadása. Ugyan miért ne mondaná Prabhupáda azt, hogy ‘az enyém’? A közvetett jelentést csak akkor szokás alkalmazni, ha a közvetlen jelentés a szövegösszefüggésben értelmezhetetlen. De látni fogjuk, hogy ez itt nem áll fenn. Valójában Prabhupáda az ‘én’ (I) és ‘az enyém’ (my) szavakat a szövegrész előtt és után is gyakran használja.

9) A *Válj...* azzal érvel, hogy az etikett nem egyértelmű a tanítványok elfogadását illetően. De hiszen Prabhupáda korábban már sokszor elmagyarázta, tehát világos: először az ő nevében járnak el, majd rendes guruk lesznek.

10) A *Válj...* azt állítja, hogy Sríla Prabhupáda válaszában azt mondta, eltávozása után legyenek ritvikek. Ez nem igaz. Megerősítette ugyan a ‘ritvik’ szó használatát, de mindig az ácsárjával összekapcsolva használta, aminek pedig súlyosabb vonatkozásai

vannak, amint arra a következőkben rámutatok. Nem helyes figyelmen kívül hagyni egy részét annak, ami elhangzott.

Legalább tíz gyenge pontra mutattam rá a ritvikeknek a “kijelölési szalag”-gal kapcsolatos érvelésében. Általános tünet, hogy ezek az érvek a szavak közvetett értelmezésén és gyanúsításokon alapulnak, amelyek kizárólag akkor lennének helytállóak, ha elfogadnánk, hogy csak ritvikek lettek kijelölve. De mivel éppen ezt akarják bebizonyítani, a körkörös érvelés hibájába esnek, tehát a *Válg*... állításai bizonyíthatatlanok.

3.2 AZ ÁTIRAT MÁSIK OLVASATA

Most nézzük végig az átiratot úgy, hogy nem hagyjuk figyelmen kívül a szavak jelentését, és a közvetlen értelmüket fogadjuk el.

- 1) Felteszik a kérdést: Hogyan fog történni az avatás?
- 2) Prabhupáda azt válaszolja, hogy javasolni fog bhaktákat, akik ácsárjaként járnak majd el (“officiating acarya”).
- 3) Az “officiating” szó jelentése: “papi vagy isteni szolgálatot ellátó”, illetve “hivatalos minőségben eljáró”.
- 4) Az “ácsárja” szónak két jelentése van. Az egyik: egy intézmény vagy vaisnava gyülekezet vezetője, a másik: guru. Minthogy Prabhupáda többes számban beszél, csakis a második jelentés jöhet szóba. Tehát az “officiating acarya” kifejezés “hivatalos ácsárját”, “eljáró ácsárját” jelent.
- 5) Tamal Krsna Goswami a “ritvik ácsárja” kifejezést alkalmazza. Mivel nem egyszerűen “ritvik”-et mond, ebben az esetben az “ácsárja” szó továbbra is gurut jelent, amint az a fenti érvelésből következik. Tehát e kifejezés fordítása: “ritvik guru”.
- 6) Sríla Prabhupáda helyben hagyja a “ritvik” szó használatát. Ám soha nem használja önmagában, hanem mindig az ‘ácsárja’ vagy ‘guru’ szóval összekapcsolva. Azaz a ‘ritvik’ jelentése: “szertartást végző pap”. Az ‘ácsárja’ vagy ‘guru’ szóval összekapcsolva ez utóbbiakon van a hangsúly, tehát a “ritvik ácsárja” értelme: olyan guru, aki papként szertartást végez.
- 7) Ez az értelmezés a teljes szöveget tekintve megfelel annak, ahogyan Sríla Prabhupáda az “officiating acarya” – “szertartást végző, eljáró ácsárja” kifejezést használja. Ezen felül megmagyarázza azt is, hogy eltávózása után az avatást végző bhakták “eljáró guruk”.
- 8) Ebből következően arra a kérdésre, hogy “milyen viszonyban van az avató személy az avatottal,” Sríla Prabhupáda következetesen azt a választ adja, hogy “ő a guru”.
- 9) Így nem kényszerülünk arra hogy az “ő” szót “én”-nek értsük. Az előző bekezdésben Sríla Prabhupáda kétszer is használta az “én” névmást. Nincs semmi oka arra, hogy most meg “ő”-vel utaljon saját magára.
- 10) Satsvarupa Maharaja feltesz egy homályos kérdést: “Kinek a nevében történik majd az avatás?” Ezzel valószínűleg Prabhupáda távollétére célzott. Mindenesetre Prabhupáda válaszol, első személyben: a jelenlétében

nem illik guruvá válni, de eljárhatnak a nevében. Viszont amikor majd kiadja az utasítást, hogy vegyék magukra a felelősséget, azok a személyek “ténylegesen” guruk lesznek, de csak Prabhupáda eltávozása után fognak ekként eljárni. Ezt Prabhupáda számtalan esetben megerősítette.

11) Satsvarupa Maharaja rákérdez, hogy az avatottak Prabhupáda tanítványai lesznek-e. Nyilvánvaló a félreértés, ezért e téma tisztázása érdekében TKG később megint rákérdez. Prabhupáda megerősíti, hogy (harmadik személyben) az “ő” tanítványai, de ehhez hozzáteszi: “figyelembe véve, hogy ki...” Tehát a kérdést nem válaszolja meg teljesen.

12) Miután még egyszer rákérdeznek, hogy a diksá-avatást kapó személy kinek a tanítványa lesz, Sríla Prabhupáda ismét harmadik személyben válaszol: “az övé”. A kérdés a következő volt: “...akiknek a ritvik ácsárják ... avatást adnak, kinek a tanítványai lesznek?” Prabhupáda harmadik személyben válaszol: “Az övé”. (Nyelvtanilag ez a ritvik ácsárját jelenti.)

13) Ezután megismétli, hogy az avatottak az avató tanítványai lesznek. Ez csak a ritvik ácsárjára utalhat, hiszen Sríla Prabhupáda soha nem hivatkozott magára mint “avatóra”.

14) Ezután folytatja a SDG-nek adott válasz pontosítását. Arra a kérdésre, hogy “...ők a te tanítványaid lesznek?”, Prabhupáda válasza: “Unoka- tanítványok”. “Igen, ők tanítványok, de vedd figyelembe, kicsoda...”

15) Külön kérdés nélkül is megismétli Prabhupáda: “Amikor kiadom az utasítást, akkor leszel “te” a guru.” Rendes guru. Prabhupáda nem beszél egyéb körülményekről. Megismétli az eredeti kérdésre adott válaszát, ez minden.

16) Ezután tisztázza a félreértést: kinek a tanítványa lesz az avatott: “Az én tanítványom tanítványa lesz.” Prabhupáda megerősíti SDG-nek, hogy az avatottak az ő unoka-tanítványai lesznek, a saját tanítványain keresztül.

17) Ha mindkét jelenlevő bhakta és a beavatott is Prabhupáda tanítványai, akkor az egész beszélgetésben az unoka-tanítványi helyzet említésének nincs jelentősége. Továbbá a fenti értelmezés egy konkrét kérdésre adott válasz, azzal szoros összefüggésben, a szavak közvetlen értelmében.

18) A beszélgetés végén Prabhupáda megerősíti: “Ki a guru? Az, aki megérti a guruja utasítását.” (‘apró dolog’). Tehát ki fog jelölni néhányat (“I shall choose some”).

19) Prabhupáda július 8-án ki is jelölt tizenegy helyettest, akik a jelenlétében az ő nevében járnak el, távollétében pedig valódi guruként kell működniük.

3.3 RITVIK – ÚJ DEFINÍCIÓ

Végezetül hadd adjak új meghatározást a ‘ritvik’ illetve a ‘ritvik ácsárja’

kifejezésnek. Nem fogadva el a 'ritvik' szó önkényes értelmezését, én úgy tekintem, hogy csak az 'ácsárja' szóval együtt alkalmazható, és így az értelme nagyjából megfelel az "eljáró", "szertartást végző" kifejezésnek. Voltaképpen minden guru eljáró vagy ritvik ácsárja, mivel a guruja nevében jár el, mint minden bhakta. Ez nem jelenti azt, hogy tanítványai a guruja tanítványai, hanem azt, hogy mint vaisnava a guruja nevében jár el. A guruja jelenlétében pedig a tanítványait a gurujához viszi.

A fenti következtetés megjelenik az 1.4 pontban (a dolgozat célja). További következtetések:

- 1) Sríla Prabhupáda azt óhajtotta, hogy eltávozása után minden tanítványa váljék képesített lelki tanítómesterré, és avasson tanítványokat annak érdekében, hogy terjesszék a Krisna-tudat mozgalmát.
- 2) Ezek a tanítványok értelemszerűen Sríla Prabhupáda tanítványai, bár nyilvánvalóan Ő Isteni Kegyelme és a tanítványi láncolat nevében járnak el.

A *Válgj...* további "tényeket" és "alátámasztó érveket" közöl a kijelölési hangfelvétel értelmezésével kapcsolatban. Minthogy ezek ugyanazon a téves logikán alapulnak, mint a 3. számú tény, ugyanaz az elemzés érvényes rájuk. Tehát alkalmatlanok arra, hogy alátámasszák azt az állítást, mely szerint Sríla Prabhupáda azt akarta, utódai szerepük legyenek, akik az ő tanítványaiként avatnak fel mindenkit. Mivel a további "érvek" ugyanúgy cáfolhatók, a rövidség kedvéért nem bocsátkozom ezek részletezésébe. A hangfelvétel magyarázata rámutat a ritvik felfogás helytelen alapszemléletére.

NEGYEDIK RÉSZ

TOVÁBBI IDEVONATKOZÓ ÉRVEK

Ez a fejezet bemutatja a ritvik érvelés egyéb hibáit.

- 1) Csak egy uttama-adhikári vagy mahá-bhágavata töltheti be a guru feladatát.
- 2) Habár testileg már nincs jelen, Sríla Prabhupáda marad az avató guru addig, amíg egy (önjelölt) mahá-bhágavata nem követi őt mint a parampará következő láncszeme.
- 3) Csak egy mahá-bhágavata lehet a parampará következő láncszeme.
- 4) Ahhoz, hogy valaki diksá-avatást adjon, nem szükséges testben jelen lennie (azaz már eltávozhattott ebből a világból).
- 5) A divyja-dzsnjáná kizárólag a szvarúpaig terjedő, azt is magában foglaló tudást jelenti (szvarúpa: az egyén örök formája).
- 6) Az utódnak bizonyítania kell a helyzetét.

4.1 MAHÁ-BHÁGAVATA GURU

A ritvikek azzal érvelnek, hogy a gurunak uttama-adhikárinak, mahá-bhágavatának vagy tiszta bhaktának kell lennie ahhoz, hogy lelki tudást tudjon átadni, azaz avathasson. A részletes érvelés meghaladja ennek a tanulmánynak a kereteit, de szeretném Sríla Prabhupáda állításaival igazolni, hogy a gurunak nem kell feltétlenül mahá-bhágavatának lennie. Amint már többször említettük, a guruvá válás Prabhupáda szerint egy “apró dolog” múlik. A guru a lelki fejlettség különböző szintjein lehet; az egyetlen kritérium az, hogy legyen “szigorú követő”. Az lenne az ideális, ha minden kereső teljesen önmegvalósított személyt fogadna el. Mégis, az egész világot behálózó prédikáló misszióinkban, amikor nagyon nagy a szükség, minden szigorúan követőnek guruvá kell válnia, és guruja utasításait követve kell fejlődnie a Krisna-tudat érett szintjéig.

Ezt a témát most nem a szokásos direkt módon kívánom megközelíteni. A *Vájlj...* a következő szavakkal végződik: “Ha lesz egy másik mahá-bhágavata, aki önmegvalósított, önragyogó, tiszta bhakta, akkor ő maga vagy a tanítványai jelezzék ezt, a következő nemzedékek javára.”

Nos, ez érdekes, különösen ha egybevetjük a következő idézettel Sríla Prabhupádától.

“Egy felszabadult lélek soha nem mondja azt, hogy ‘Én felszabadult vagyok.’ Abban a pillanatban, hogy ezt mondja, már gazember...” (1976. augusztus 16.)

S. PRABHUPÁDA: Krisnadásza Kavirádzsza, a Csaitanya Csarítámrita szerzője így ír: *puríséra kíta haité munyi szé laghistha*, hitványabb [vagyok] még az ürülékben élő férgeknél is.” (Cc. Ádi 5. 205.) Ő nem csinál felhajtást. Úgy érzi: ‘Én vagyok a legalacsonyabb rendű. Mindenki a legjobb, de én a legalja vagyok.’ (PQPA 55-56)

“...Szóval soha ne gondoljuk, bármilyen szinten is legyünk, hogy tökéletesek vagyunk.” (1968. február 17.)

És még hosszan idézhetném Prabhupáda véleményét erről. Az a felfogás, hogy egy mahá-bhágavata ezt kijelentheti magáról, gazembereknek való. És mi a helyzet azzal, ha a tanítványai jelentik ki róla?

“A lelki tanítómester az Úr közvetlen képviselője, ezért senkinek sem szabad Őt közönséges emberi lénynek tekintenie.” (SBh. 5.17.14. magyarázat)

Vagyis ez a felvetés is zsákutca. A tanítvány a gurujára úgy tekint, mint Istenre, tehát nem fog előhozakodni vele. Ha mégis, ki tudja, hisznek-e neki? Végül is, ő csak tanítvány, mi mást is mondhatna a gurujáról? A vége csak politika és hatalmi harc lesz. A vitában érvként akár a következők is felhozhatók:

“A kanistha-adhikári nem tudja megkülönböztetni a bhaktát az abhaktától”
(A tanítások nektárja, 6. magyarázat)

jánra csitté krisna-prémá karaja udaja
tánra vákja, krijá, mudrá vidzsnyéha ná budzsaja

“Még a legműveltebb ember sem képes megérteni annak a szavait, cselekedeteit és jellemzőit, aki az istenszeretet síkján áll.” (Cc.Madhya 23.39)

Azaz, a tanítvány nem eléggé fejlett ahhoz, hogy ítéletet alkosson.

Mi tehát a válaszuk a *Válj*... ‘kihívására’?

Egy mahá-bhágavata nem tekinti magát annak, és bár követői ekként látják, nem tudják megalapozni álláspontjukat, hacsak nem egy kínos vita árán.

A *Válj*... pamflet végkövetkeztetése, a ritvikek elképzelése a parampará folytatásáról nevetséges és vaisnavához méltatlan. Eszerint a következő ácsárja kiáll a színpadra, és kijelenti: “Sikerült!” Aztán hirdetéseket teszünk közzé az ISKCON folyóiratában, és közöljük a vaisnavákkal, hogy találtunk egy mahá-bhágavatát.

A ritvikek kétségtelenül vitatnák a véleményemet. De én úgy érzem, ez a legutóbbi felvetés nyilvánvalóan mutatja teljes álláspontjuk érvénytelenségét, és hogy nem értik a mahá-bhágavata természetét.

Srīla Prabhupáda kijelenti: “Idézetekkel és ellen-idézetekkel nem oldhatjuk meg a problémát... Érvekkel nem dönthetjük el a kérdést... A szentírások idézetei néha ellentmondanak egymásnak... Mindent a gyakorlati eredménye alapján kell elfogadnunk.”

Ha ez a *Válj*... gyümölcse, az olvasóra bízom a döntést.

4.2 TOVÁBBI GONDOLATOK A GURU KÉPESÍTÉSÉRŐL

A továbbiakban arról lesz szó, hogy az a bhakta, aki nem uttama-adhikári, hogyan járhat el mint guru.

Látszólag ellentmondásos kijelentések szólnak arról, hogy a lelki tanítómesternek milyen fejlettségi szinten kell lennie. Egyesek szerint csak felszabadult lehet, mások szerint nem. Srīla Prabhupáda kijelentései mellett ezekből is idézni fogok annak érdekében, hogy rámutassak: különböző fejlettségi szintű bhakták is eljáráhatnak guruként.

Az ellentmondások feloldása is megtalálható Sríla Prabhupadánál; ennek alapja a szigorú követés. Sríla Prabhupáda elmagyarázza, hogy egy felszabadult guru szoros követője szintén eljárhat guruként, és ez a szoros követés (külső szempontból) a felszabadult cselekvés szintjére emeli őt. Miért van szükség a guru fejlődésének erre a gyakorlatára? Mert oly nagy szükség van az Úr Caitanya üzenetének terjesztésére. Ezért nem helyes a ritvikek felvetése, hogy csak egy mahá-bhágavata lehet guru.

Sríla Prabhupáda a következőket írja a teljesen önmegvalósított guru képesítéséről:

“A gurunak az odaadó szolgálat legmagasabb szintjén kell állnia.... Amikor valaki elérte a mahá-bhágavata legfelső szintjét, gurunak kell tekinteni...” (Cc. Madhya 24.330. magyarázat)

“Nem szabad lelki tanítómesterré válnia annak, aki nem érte el az uttama-adhikári szintet.” (A tanítások nektárja 1.5)

“Csak akkor válhat valaki lelki tanítómesterré, ha Krisna-loka lakója.” (1969. október 6.)

Meglehetősen egyértelmű kijelentések ezek Sríla Prabhupádától. Világos, hogy bárki, aki mahá-bhágavata vagy uttama-adhikári, eljárhat mint guru. De vajon csak ők lehetnek guruk? Noha a fentebb felsorolt kijelentések kizárólagosságról szólnak, Sríla Prabhupáda a következőket is állítja:

“...egyszerűen csak hallani kell a Krisnától Magától eredő tanítványi láncolathoz tartozó tökéletes tekintélytől, majd ismételni kell ugyanazt az üzenetet változtatás nélkül. Ha valaki ezt teszi, akkor képesített arra, hogy guruvá váljon.” (1976. augusztus 20.)

“Még ha valaki elsőszámú gazember is, ha egyszerűen csak szigorúan követ, guruvá válik.” (1973. augusztus 21.)

“Nincs szükség képesítésre. Csak tanítsd azt, amit Krisna mondott, és guru leszel.” (1976. május 21.)

A fenti idézetekben Sríla Prabhupáda szélsőségeket fogalmaz meg, de meg is magyarázza, hogy a guruként eljáró vaisnaváknak fokozatai vannak. Lássuk csak:

“Lehet, hogy más-más szinten vannak, de aki felnyitja a lelki szemeket, az guru. Voltaképpen ha a guru Krisna-tudatot tanít, lehet, hogy alacsonyabb szinten van, de akkor is gurunak kell elfogadni.” (1972. december 13.)

“Az a személy, aki felszabadult ácsárja és guru, nem követhet el semmilyen hibát, de vannak olyan személyek, akik bár nem felszabadultak, mégis a guru és ácsárja szerepében járhatnak el azáltal, hogy szigorúan követik a tanítványi láncolatot.”(1968. április 26.)

Nos, a guru különböző fokozatairól olvastunk, a teljesen képesítettől a “képesítés nélküli” guruig; van azonban egy, a guru iránt támasztott olyan követelmény, aminek különböző fokon álló vaisnavák is meg tudnak felelni. Vajon mi lehet az?

“...bárki, aki örökké felszabadult személyeket követ, annyit ér, mintha abba a csoportba tartozna.” (1968. április 26.)

“Lehet, hogy egy követő nem felszabadult lélek, de ha a legfelsőbb, felszabadult Istenség Személyiségét követi, cselekedetei természetes módon megtisztulnak az anyagi természet szennyeződéseitől. ... Bárből azonnal lelki tanítómester válhat, ha teljes hite van az Istenség Legfelsőbb Személyiségének transzcendentális szavaiban, s követi az utasításait.” (SBh. 4.18.5. magyarázat)

“Lehet, hogy személyükben nem tökéletesek, de amit mondanak, az tökéletes, mert Krisna tanítása.” (Com M.Link P.14)

“Apró dolog: szigorú követés”

A ritvikek érvelésükben összekeverik a különböző szinteken álló vaisnavák képesítését és a guru alapképesítését. A guru alapképesítése, hogy szorosan követi felszabadult lelki tanítómesterét. Erre a vaisnavák a legalacsonyabbtól a legmagasabb szintig képesek lehetnek.

Felmerül a kérdés, hogy az alacsonyabb képesítésű bhakta fel tudja-e teljesen emelni tanítványát. Az odaadó szolgálat alacsonyabb szintjén álló tanítványok elfogadása esetében a kulcs ismét a szigorú követés. Azáltal, hogy felszabadult guruját követi, maga is a legmagasabb szintre emelkedik, és folyamatosan irányítani tudja tanítványait.

“A bhakta-életben mindenki kezdő szintről indul, de ha megfelelően elvégzi az előírt számú hari-náma vibrálását, lépésről lépésre felemelkedik a legmagasabb szintre, az uttama-adhikári szintjére.”(A tanítások nektárja 5. magyarázat)

Miért bátorított Sríla Prabhupáda mindenkit, hogy vállaljon guru szerepet?

“Mivel az emberek sötétségben vannak, sok millió gurura van szükség ahhoz, hogy felvilágosítsuk őket. Ezért az Úr Csaitanya missziója, hogy válj guruvá.”

(1976. május 21.)

A következtetés tehát az, amit az 1.4 szakasz (A jelen dolgozat célja) 3. pontjában írtunk.

Egyfelől Sríla Prabhupáda szorgalmazta, hogy minden tanítványa, aki szigorúan követi a Krisna-tudat gyakorlatát, guruként lépjen fel, ugyanakkor azoktól, akik még nincsenekuttama-adhikáriszinten, elvárta, hogy komoly szádhana és szolgálat útján emelkedjenek arra a szintre, és így váljanak teljesen képessé arra, hogy tanítványaiknak az odaadás minden aspektusát át tudják adni.

4.3 TESTI JELENLÉT

A *Válgj*... úgy tűnik, minden logikával és érveléssel felhagy, amikor megpróbálja Sríla Prabhupádára testálni – még eltávoztása után is - az avatás elvégztésével járó kötelezettségeket. A következőket állítja:

- 1) Jelenleg is - testi távolléte ellenére – Sríla Prabhupáda az ácsárja.
- 2) Követői nem jelentik automatikusan a parampará következő láncszemét.
- 3) Amíg nem jelenik meg egy új mahá-bhágavata, addig mindenki kapcsolatba léphet Sríla Prabhupádával.

Be fogom bizonyítani Sríla Prabhupáda saját szavaival a következőket:

- 1) Ahhoz, hogy siksá- és diksá-guruként cselekedjen, a lelki tanítómesternek általában testi mivoltában jelen kell lennie.
- 2) Ahhoz, hogy egy eltávoztott ácsárjával kapcsolatba lépünk, szükség van egy testileg jelen lévő guru elfogadására.
- 3) Amíg jelen van a lelki tanítómester, tanítványai képezik a jövő generáció számára az összeköttetést, és közvetlenül kapcsolatba hozzák őket a gurujukkal; annak távollétében közvetve, saját magukon keresztül teszik ezt.

A ritvik ideológia azon a feltételezésen alapul, hogy egy pap, azaz ritvik közvetítésével lehetséges diksá-avatást kapni egy, már testileg eltávoztott vaisnavától, ebben az esetben Sríla Prabhupádától. Ha kimutatjuk, hogy ez nem lehetséges, akkor az egész felvetésük összeomlik.

Vegyük az általános esetet, ne a kivételt.

Kivételként előttünk áll Bhaktisziddhanta Thákura esete, aki szannyásza avatást fogadott el guru mahárádzsája képétől. Sríla Prabhupáda nem ezt a megoldást választotta, hiszen szannyásza avatását istentestvérétől, Késava Mahárádzsától fogadta el. Sríla Prabhupáda nővére a második avatást Mádhava Mahárádzsától kapta stb. Az avatást általában testileg jelen lévő személytől szokás elfogadni.

Miért?

Vegyük a következőket:

A gurut a Felsőlélek külső megjelenésének tekintjük.

Mit jelent ez? A Felsőlélek mindent átható, ott van a szívünkben és minden atomban. Egy kezdő mégsem hallja meg, számára megnyilvánulatlan. A "külső megjelenés" azt jelenti, hogy a szemünk számára megnyilvánul. Ez a testet öltött guru. A testtelen guru ugyanúgy megnyilvánulatlan, mint a Felsőlélek, bár épp olyan közel lehet.

A kérdés valójában nem az, hogy jelen van-e az ácsárja vagy nincs. Az a kérdés, hogy a tanítvány képes-e felfogni. A bhaktáknak sokszor még a jelenlévő guru utasításainak a betartása is nehézséget jelent, nemhogy a megnyilvánulatlanéi.

Ennélfogva, amikor a gururól mint a Felsőlélek külső megnyilvánulásáról beszélünk, akkor az Úrnak a szemünk számára megnyilvánult formájáról van szó. A megtestesült gururól.

Gyakori érv, hogy nincs olyan állítás, amely arra utalna, hogy szükség van a guru testi jelenlétére ahhoz, hogy tanítványokat fogadjon el, és diksá-avatást adjon. Ez az érv nem helytálló. Fogok ilyen állításokat idézni, amelyekhez hasonlóak nagy számban fordulnak elő.

Sríla Prabhupáda kijelenti:

“Az a szokás, hogy amíg él a lelki tanítómestered, a tanítványjelölteket hozzá viszed; távollétében vagy amikor már eltávozott, elfogadhatod őket korlátozás nélkül. Ez a tanítványi láncolat törvénye.” (1975. december 2.)

Miért hangsúlyozza Sríla Prabhupáda a testi jelenlétet?

Talán nincs mindig velünk?

De igen. Ám az elfogadott rendszer az, hogy amíg megnyilvánult (amíg él), addig a tanítványokat elé kell vinni, és amikor már nincs jelen, a vaisnavák következő generációja fogadja el a tanítványokat (korlátozás nélkül).

Srīla Prabhupáda soha nem mondta, hogy a tanítványok a jövőben is mindig az övéi lesznek. Azt mondta, hogy a tanítványai korlátlanul elfogadhatnak majd tanítványokat. Ennek a kijelentésnek akkor van értelme, ha a korlátlanság kiterjed Prabhupáda tanítványaira is.

Ez a fenti törvény azt jelenti:

- 1) A guru akkor fogad el tanítványokat, amikor testileg jelen van ebben a világban.
- 2) A tanítvány kötelessége, hogy amíg a guru jelen van, a jelölteket a guruhoz viszi, és nem fogad el saját tanítványt.
- 3) Amikor a guru elhagyta ezt a világot, a tanítványa korlátozás nélkül elfogadhat tanítványokat.

Ebből következik, hogy az eltávozott guru nem fogad el tanítványokat, és nem ad diksá-avatást.

Az ezzel ellentétes érvelés szó szerint azt jelentené, hogy bármelyik tanítvány, aki a guruja eltávozása után tanítványokat fogad el, törvényt sért, mert a guruja jelen van, akár él, akár eltávozott.

Az az állítás, hogy Srīla Prabhupáda az eltávozása után is elfogad tanítványokat, értelmetlenné teszi az ő fenti kijelentését.

Minthogy a guru mindig jelen van mint vání² a tanítvány helyes magatartása az, hogy mindent a guruja nevében végez, az ő részére, felajánlasként, és így minden, az etikettel kapcsolatos kérdés megoldódik.

Szeretném itt bevezetni az “tanítványi láncolaton soron következő lelki tanítómester” fogalmát a “törvény”-nyel összefüggésben.

Srīla Prabhupáda kijelenti: „Ahhoz, hogy az ember részesüljön a Srīmad-Bhágavatam igazi tanításában, a tanítványi láncolaton soron következő lelki tanítómesterhez kell fordulnia.” (SBh. 2.9.7. magyarázat)

² ”A lelki tanítómester és a tanítvány azonban sohasem válnak el, mert a lelki tanítómester mindaddig a tanítvánnyal marad, amíg a tanítvány szigorúan követi az utasításait. Ezt nevezik vání társulásnak (vání azt jelenti: szavak), míg a fizikai jelenlétet vapuhnak hívják. Amíg a lelki tanítómester fizikailag jelen van, a tanítványnak szolgálnia kell lelki tanítómestere fizikai testét, amikor pedig többé már nem létezik fizikailag, a tanítványnak az utasításait kell szolgálnia.” (SBh.4.28.47. magyarázat)

Ez a mondat a már ismertetett elvet ismétli meg, egy új fogalom bevezetésével: “a tanítványi láncolatban soron következő lelki tanítómester”. Ennek definíciója meg kell egyezzen Sríla Prabhupádának a tanítványi láncolat törvényére adott definíciójával: az a guru, aki jelen van, életben van. A tanítványi láncolatban soron következő lelki tanítómester egyet jelent a testi jelenlétével. Ha ezt a meghatározást bármiképpen elferdítjük, a törvényt változtatjuk meg.

Ez nem jelenti azt, hogy az ácsárja nincs jelen, de jelenléte már nem foglalja magában, hogy közvetlenül diksát ad. (“Teljesen visszavonulok.”) Ezt a feladatot “a tanítványi láncolatban soron következő lelki tanítómester” vagy testet öltött guru veszi át. Ez filozófia, nem szentimentalizmus.

Sríla Prabhupáda nem fog diksá-avatást adni testi távollétében, mert nem ez a törvény.

Ennélfogva a következtetésem az, hogy a teljes ritvik filozófia érvénytelen, mivel az a tételük, hogy Prabhupáda avat, szembenáll a számpadájá törvényével. A helyes megértés a következő:

- 1) Ahhoz, hogy siksá- és diksá-guru legyen, a lelki tanítómesternek általában testileg jelen kell lennie.
- 2) Ahhoz, hogy egy eltávozott ácsárjához kapcsolódjunk, szükségünk van egy testileg megnyilvánult gurura.³
- 3) A lelki tanítómester jelenlétében tanítványai másokat közvetlenül a gurujukhoz visznek, és távollétében ők lesznek a következő kapcsolódó generáció.

Itt megint összekeveri a *Válj...* az ácsárja megnyilvánulatlan jelenlétét azzal, hogy melyek a funkcionális kötelességei a tanítványi láncolatban. A megnyilvánult vagy megnyilvánulatlan guruk egyaránt a parampará törvényét követik. Eszerint, amikor jelen vannak, adnak avatást, amikor nincsenek jelen, nem adnak. Ez nem az ácsárja jelenlétének a tagadása. “Noha az anyagi szemek számára úgy tűnik, hogy Ő Isteni Kegyelme Sríla Bhaktisziddhánta Szaraszvatí Thákura Prabhupáda 1936 decemberének utolsó napján eltávozott ebből az anyagi világból, én úgy tekintem, hogy szüntelenül jelen van velem *váníján*, szavain keresztül. (Cc. Utószó) Vajon Sríla Prabhupáda elkövette azt a sértést, hogy guruja jelenlétében avatott volna tanítványokat? Nem, mert nem ez a törvény. “Korlátozás nélkül” elfogadhatott tanítványokat – állítják a ritvikek. Ez is egy hibás állítás a *Válj...* iratban, amint a következő is:

³ Vannak történelmi példák arra, hogy egy guru arra utasítja a tanítványát, hogy még a jelenlétében fogadjon el tanítványokat. Ez azonban csak a guru utasítására tehető meg. (Sríla Prabhupáda életében nem adott ilyen utasítást.) Arra azonban nincs példa, hogy eltávozott guru tanítványt fogadott volna el.

“Nem áll az, hogy amint a guru elhagyja a bolygót, minden tanítványa a tanítványi láncolaton soron következő lelki tanítómesterré válik.”

De igen, mindenki, aki szigorúan követi guruját, a tanítványi láncolaton soron következő lelki tanítómester lesz, nemcsak a guru távollétében, hanem már a jelenlétében is. Mindkét esetben a kapcsolat a megelőző láncszemmel áll fenn, de a folyamat eltérő.

“Amíg nem jön egy új mahá-bhágavata ácsárja, semmi nem tarthat vissza bennünket attól, hogy a paramparához Sríla Prabhupádán keresztül kapcsolódjunk.”

Teljes félreértés, hogy csak egy mahá-bhágavata lehet a kapocs Prabhupádához. Megjelenhet egy vagy több önragyogó nagy ácsárja, és a számpadája élére állhat, de minden “szigorú követő” szintén a tanítványi láncolaton soron következő lelki tanítómester, aki kapcsolatot képez Prabhupádával.

“A guru nem szűnik meg gurunak lenni... csak mert elhagyta a testét.”

Nem szűnik meg gurunak lenni, mivel minden vaisnava guru. De másképpen működik, ha már elhagyta a testét. Konkrétan: nem ad diksát.

“Ennek így kell lenni, különben senki sem lenne most Sríla Prabhupáda tanítványa.”

A kapcsolat megmarad akkor is, ha már a guru eltávozott. A diksá által jött létre, és mindaddig fennáll, amíg a tanítvány szigorúan követ. Új diksá-kapcsolat azonban nem jön létre, bár a guru továbbra is elérhető a siksá által.

Ezzel zárjuk a guru testi jelenlétének és funkciójának tárgyalását. Minden tiszteletünk az alkalmazott módszertanuk iránt, mégis ki kell mondani, hogy a ritvikek ehhez a témához főként szentimentálisan, érzelmileg viszonyulnak, és nem filozófiailag.

4.4 DIVJA-DZSNYÁNA

A ritvikek másik hibás érvelése, hogy ha valaki nincs a divja-dzsnyána teljes birtokában, akkor nem töltheti be a guru szerepét. A vaisnavákat meghatározza, hogy a tudás és hit milyen szintjét érték el: *sraddhván dzsana haja bhakti-adhikárí*., „Az a bhakta, akinek van hite, valóban alkalmas jelölt az Úr szerető szolgálatára.” (Cc. Madhya 22.64)

Ebben a tekintetben Sríla Prabhupáda világosan kijelenti, hogy nem csak egy

uttama-adhikári avathat. „Egy kezdő vagy középső szinten álló vaisnava is elfogadhat tanítványokat...” Ám hozzáteszi: “...de ezek a tanítványok ugyanazt a szintet érhetik csak el, és azt is meg kell értenünk, hogy a megfelelő útmutatás hiányában nem nagyon fejlődhetnek az élet végső célja felé. Ezért a tanítványnak vigyáznia kell, hogy uttama-adhikárit fogadjon el lelki tanítómesteréül.” ...”(A tanítások nektárja 5.)

Meg kell különböztetnünk két dolgot egymástól: azt, hogy ki a legalkalmasabb a guru szerepére, valamint hogy ki lehet guru a lelki tanítómester utasítása alapján.

Nem vitás, hogy egy emelkedett vaisnava a legalkalmasabb a guru szerepének betöltésére, mivel már megvalósította a saját szvarúpáját. Így birtokában van a divja-dzsnjánának, amivel felemelheti a kezdőt a legmagasabb fokra. Ő minden szintű bhaktát elfogadhat tanítványnak.

A kanistha- vagy madhjama-adhikári megvalósítása még korlátozott. Nem tud többet adni annál, mint amivel ő maga rendelkezik. De ettől még működhet guruként, a következő két okból:

- 1) Ha a tanítvány még nagyon kezdő a guruhoz képest, akkor bőséges lehetősége van arra, hogy a szambandha-dzsnjánát elsajátítsa, és előrehaladást érjen el.
- 2) Ha az adott guru szigorú követője a saját gurujának, akkor kétségtelenül maga is folyamatosan halad előre. Ilyenformán, amint a gondjaiba vett tanítványa, ő is halad, és így mindig felsőbb helyzetben lesz. Idővel eléri az uttama-szintet, és képes lesz arra, hogy a legmagasabb fokú megvalósítást adja át.

Amennyiben valamilyen okból a nem-uttama guru tanítványa olyannyira képesített, hogy megelőzi guruját a lelki fejlődésben, *guru-krisna-praszádé pája* (Cc. Madhya 19.151.), azaz Krisna meg fogja tenni a megfelelő elrendezéseket ahhoz, hogy egy uttama siksa-gurutól kapjon tanítást.

Srīla Prabhupáda gyakorlatát tanulmányozva láthatjuk, hogy habár ő a legmagasabb szinten állt, a tanításai mindig nagyon alapvetőek és egyszerűek voltak. Az alatt a tizenkét év alatt, amit a tanítványaival töltött, nem adott át “magas” információkat nekik. Ez kétségtelenül az átlagos tanítványok képesítésének hiánya miatt történt így.

A téma végső megvilágítása érdekében leszögezhetjük, hogy kétségtelenül az a legjobb, ha egy uttama a gurunk. Ezt Srīla Prabhupáda is kimondja. Ugyanakkor a Krisna-tudat terjesztésének igénye akkora lehet, hogy a guru utasítást ad a tanítványainak: *ámára ádzsnjája guru* (Cc. Madhya 7. 128.),

minden szigorú követő eljárhat ebben a szerepben. Mindkét körülményt figyelembe kell tehát venni.

ÖTÖDIK RÉSZ: ÖSSZEGZÉS

5.1 A TÖRTÉNELEM MEGHAMISÍTÁSA

Bár ez a tanulmány inkább a filozófiai kérdésekkel foglalkozik, szükségesnek érzem, hogy az *Árulás* és a többi ritvik irat történelmi háttérét is kissé megvilágítsam.

Amint azt korábban (a második részben) kimutattuk, a ritvik módszertan nem becsületes. A tisztesség hiánya megmutatkozik mind a bizonyítékok, mind a logika terén. A ritvik kiadványok erősen emlékeztetnek a bulvár lapok szenzációhajhász stílusára. Erőltetett vádaskodások, elferdített idézetek, torz nézőpontok, vádak, összeesküvés-elméletek stb. jellemzik őket. Felmerül a kérdés, mindez miért? Az egyetlen oknak az látszik, hogy a ritvik filozófia annyira gyenge lábakon áll, hogy az olvasót meg kell döbbszennie és kételyeket kell benne ébresztenie ahhoz, hogy el tudja vele fogadtatni. A történelem látszólag az ő álláspontjukat támasztja alá.

És e téren követik el a legnagyobb becstelenséget. Bizonyos történelmi események jelentőségét eltúlozzák annak érdekében, hogy gyengítsék a hitünket, és lelki hagyományainkat meghamisítsák. Alantas céljaik érdekében két olyan témát, amelyeknek semmi közük sincs egymáshoz, szenzációhajhász módon egybeszőnek.

Sok igazság van azokban a tényekben, amelyeket a ritvikek bemutatnak. Az ISKCON és annak tagjai sok nehézségen estek át. Történetek visszaélések, leesések, vezetési hibák. Voltak hatalmi harcok és céltudatos manipulációk. Összességében mégis bátran állíthatjuk, hogy a vezetők, konkrétan a GBC és a guruk jó szándékúak voltak, és Prabhupáda kívánságainak a szolgálatára törekedtek.

A ritvikek igen sötét képet festenek a történetekről, és nem fogadják el a hibák vagy az éretlenség lehetőségét. Úgy ábrázolják az ISKCON-t, mintha az 1977 óta egy sötét összeesküvés lenne. Csak így tudják Prabhupádát megtenni mindenki gurujának.

5.2 JELLEMTELENSÉG

Ha elfogadjuk, hogy múltbéli téves gyakorlata alkalmatlanná teszi az embert az igazság bemutatására, akkor a ritvik kiadványok szerzőjének emlékeznie

kellene arra, hogy egy olyan jogosulatlan csoport vezetője, amelyet Prabhupáda korábban felosztatott, tehát a valóságfelfogása hibás.

A ritvik tévtanok támogatói és terjesztői között többen a legnagyobb bajkeverők voltak Sríla Prabhupáda életében és távozását követően is. Miért gondolnánk, hogy a mostani szerepük és a kiadványaikban tált történetek kevésbé szörnyűségek?

5.3 A SÁSZTRA MEGHAZUDTOLÁSA

Sríla Prabhupáda könyveiben nincs utalás arra, hogy a ritvikek által leírt módon kellene a guruk láncolatának folytatódnia. Sríla Prabhupáda a ‘guru’ szót a szokásos értelmében használja. Hasonlóan a ‘hindu’ kifejezés eltorzulásához, ők a ‘ritvik’ szónak teljesen más értelmet adnak az elfogadotthoz képest.

“A könyveimben teljes mértékben elmagyarázom a Krisna-tudat filozófiáját, tehát ha valamit nem értesz, egyszerűen csak olvasd el újra és újra. Ha naponta olvasol, a tudás megnyilvánul a számodra, és ezzel a folyamattal a lelki életed fejlődni fog.” (1974. november 22.)

5.4 A HAGYOMÁNY MEGHAZUDTOLÁSA

A gaudíja-vasinavizmusban, sőt bármelyik vaisnava hagyományban sincs semmi nyoma a ritvik filozófia által képviselt véleménynek és gyakorlatnak. Prabhupáda, aki annyira hű a ‘szádhu, sásztra, guru’ elvhez, miért vezetne be valamit, aminek se filozófiai alapja, se történelmi előzménye nincs? Súlyos sértés Ő Isteni Kegyelme ellen még a feltételezés is, hogy ilyesmit ajánlott volna.

“Kövessük az ácsárják, a gószvámik lába nyomát, és éljünk együtt őszinte, komoly bhaktákként. Ne gyártsatok félrevezető tévtanokat. Próbáljátok meg egyszerűen csak követni az elődöket, és ők védelmet fognak adni.” (1972. november 13.)

5.5 VÉGKÖVETKEZTETÉS

Egy filozófiának ki kell állnia a szigorú vizsgálatot, és minden szempontból támadhatatlannak kell lennie. Jelen írásomban kimutattam a közönségesen ritvik elméletnek nevezett irányzat tucatnyi hibáját, de még számos más hiba is található benne. Nincs azonban szükség valamennyi felsorolására vagy cáfolására e helyütt. Valójában egyetlen hibás érvelés is elég ahhoz, hogy az egész filozófia megdőljön.

Az egyik tételük, hogy az ácsárja testi távollétében is ad diksát. Bebizonyítottam, hogy ez a parampará törvényével ellentétes. Mivel ez a ritvik érvelés sarkköve, és bizonyítottan téves, így az egész ritvik filozófia hibás.

Nemcsak a filozófiai megértés hibás, hanem azon történeti bizonyítékok értelmezése is, amelyeken az érvelésük alapul. Például az a nézet, hogy Sríla Prabhupáda nem tartotta egyetlen tanítványát sem képesítettnek, pontatlan.

Számos helyen rámutattam, hogy mind a bizonyítékok, mind a ritvikek érvelése erősen vitatható. Ez a bectelen megközelítés beárnyékolja az egész koncepciójukat, és a terjesztőik motivációi iránt kételyeket ébreszt.

Úgy érzem, írásom világossá teszi a ritvik ideológia téves voltát, és azt, hogy egy jó propagandával rendelkező mítosz, semmi több.

Kérem olvasóimat, hogy vegyék figyelembe a jelen tanulmány deklarált céljait, amelyeket az alábbi felsorolással megerősítek:

1) Sríla Prabhupáda azt óhajtotta, hogy valamennyi tanítványa váljék képesített lelki tanítómesterré az ő távozása után, és avassanak tanítványokat a Krisna-tudat mozgalmának terjesztésére.

2) Az ilyen avatott tanítványokat úgy kell tekinteni, mint Sríla Prabhupáda tanítványának a tanítványait, bár kétségtelen, hogy az avatást Ő Isteni Kegyelme nevében, a tanítványi láncolat keretében adják.

3) Bár Sríla Prabhupáda bátorított arra, hogy minden tanítványa, aki szigorúan követi a Krisna-tudat gyakorlatát, járjon el guruként, azoknak, akik még nem uttama-adhikárik, komoly szádhana és szolgálat révén fel kell emelkedniük arra a szintre, ezáltal teljesen képesítetté válva arra, hogy tanítványaiknak az odaadó szolgálat minden aspektusát át tudják adni.

4) A Sríla Prabhupáda eltávozását követő években félreértések voltak azzal kapcsolatban, mire vonatkozott Prabhupáda "kijelölése".

5) Ráadásul egyes ISKCON-guruk az imádatuk és személyes túlzásaik áldozataivá váltak, és leestek.

6) Mindazonáltal a guru-parampará folyamata a hagyományos keretek között maradt. Ha egy guru a gyengeségeinek behódol és leesik, már nem a számpradáját képviselő guru. Tehát a parampará mindig tiszta marad.

7) A ritvik elmélet a guruk leesését azzal próbálja kompenzálni, hogy egy új folyamatot talál ki a parampará folytatására. Kinevezi Sríla Prabhupádát mindenki gurujává a siksán és a diksán keresztül, amivel lényegében véget vet a tanítványi láncolatnak.

8) Ez az elmélet helytelen, és nem támasztja alá sem a filozófia, sem a hagyomány, sem Sríla Prabhupáda utasításai. Voltaképpen két, egymástól független gyakorlatot próbál összeegyeztetni: a magas szintű bhakták felügyeletét, melynek célja, hogy megfelelően végezzék szolgálatukat, és a

parampará folytatását.

9) Ne hagyjuk tehát félrevezetni magunkat a riogató propaganda által, amelyet egyes személyek vagy akár testületek túlzásaival és helytelen viselkedésével kapcsolatban terjesztenek. Nem az a megoldás, ha elvetjük a tanítványi láncolatot, és közvetlenül Sríla Prabhupáda avatott tanítványainvá akarunk válni.

10) A szóban forgó kihágásokat ki lehet vizsgálni, ítéletet hozni velük kapcsolatban és tájékoztatni erről az egész közösséget. Prabhupáda akkor elégedett, ha megfelelően követjük a vaisnava hagyományt.

Tagadhatatlan, hogy sok ISKCON-vezető hite megcsappant a Sríla Prabhupáda távozását követő ballépések miatt. A jelenlegi vezetésbe vetett hit meggyengülése miatt sokan inkább Ő Isteni Kegyelménél vettek menedéket, aki mindenki számára a legbiztosabb menedék. Ez minden bizonnyal a javukra vált.

Vitathatatlan, hogy – egyebek között – a ritvik elmélet alapjául szolgáló események is jelentős hatással voltak az ISKCON tagjaira. Bármennyi fájdalom ért sokunkat az elmúlt évek alatt, a nehézségeket azon a szervezeten keresztül kell megoldanunk, amelyet Sríla Prabhupáda hagyott ránk. Ennek érdekében együttműködve kell erőfeszítéseket tennünk. Egy új filozófia barkácsolása csak a számtalan apaszampradája (eltévelyedett szekta) sorsára juttat bennünket; nem oldja meg a problémáinkat, és Sríla Prabhupádát sem teszi elégedetté.

Alázatosan kérem tanulmányom olvasóit, tekintsék súlyos hibának a ritvikek azon kezdeményezését, hogy Sríla Prabhupádát teszik meg mindenki gurujának. Az ISKCON vezetőségét pedig arra kell buzdítani, hogy válaszolják meg a tagság kérdéseit a múltban megtörtént eseményekkel és filozófiai tételekkel kapcsolatban. Tartsuk középpontban Sríla Prabhupádát mint valamennyiünk siksá-guruját, működünk együtt a guru-parampará hagyományos rendszerében, és hozzunk létre egy egységes ISKCON-t.